

Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa

Memòria anual 2024

Generalitat
de Catalunya

Sumari

0. Introducció	4
1. Natura	5
2. Cultura	13
3. Coneixement.....	17
4. Desenvolupament local	26
5. Ús públic i social	36
6. Educació i voluntariat ambiental.....	48
7. Pressupost.....	56

**Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa**

0. Introducció

El present document s'ha redactat seguint l'estructura, així com el mateix disseny i continguts que el conjunt d'espais naturals protegits de Catalunya i que ja es va implementar a la darrera memòria anual. Aquest document s'estructura en sis àmbits o eixos principals de treball: Natura, Cultura, Coneixement, Desenvolupament local, Ús públic i social i Educació i voluntariat ambiental.

En relació a la memòria pròpiament, en el marc de cada àmbit d'actuació, hi figura un quadre resum que fa una primera referència a l'assoliment dels resultats. Aquesta referència es mostra mitjançant un conjunt de tres icones (tick de color verd per a les actuacions totalment executades, rellotge blau per a les actuacions iniciades però que encara es troben en curs i creu vermella per a les actuacions no executades).

També es fa una valoració general del programa en qüestió, en la que es detallen els canvis respecte la planificació inicial i es fa la justificació corresponent. Finalment es detallen totes i cadascuna de les actuacions realitzades.

Finalment, cal destacar que les actuacions que inicialment no estaven previstes al Programa d'actuacions 2024 s'han especificat en un format més breu després de les activitats incloses al programa d'actuacions, dins de cap àmbit. En alguns casos, i per rellevància de l'actuació, s'ha optat per fer complir una fitxa del mateix format que les de les actuacions inicialment contemplades al programa d'actuacions.

1. Natura

Durant aquesta anualitat s'han executat totes les actuacions previstes del bloc natura. Val a dir que s'han afegit tot un seguit d'actuacions, així com la participació en projectes externs, que inicialment no s'havien previst al programa d'actuacions i que s'han indicat al final de l'apartat.

S'ha treballat en coordinació amb el Servei de Fauna i Flora i la Secció de Biodiversitat i Medi Natural dels Serveis Territorials a Girona del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica de la Generalitat de Catalunya. Aquestes col·laboracions han estat molt regulars, tant en les actuacions relacionades amb seguiments com en aquelles relacionades amb activitats de lleure i planificació de la gestió de l'ENP. En aquest sentit també s'ha continuat treballant des de dins dels diversos grups de treball específics amb tècnics d'altres Espais Naturals Protegits i la Generalitat on l'Àrea Tècnica va ser inclosa els anys anteriors, com ara grups de temàtiques de conservació o ús públic. Cal destacar la col·laboració d'una tècnica contractada per la Generalitat en el context del Marc d'Acció Prioritària que ha donat suport a l'Àrea Tècnica del Consorci per tal d'executar accions dins el bloc natura, així com en d'altres.

Pel que fa la recuperació d'espais oberts i el control de flora invasora, el Consorci va demanar una subvenció per tal de poder ampliar el pressupost inicialment destinat a aquestes actuacions, concretament la subvenció per desenvolupar accions per la millora del patrimoni natural de la Diputació de Girona.

També s'ha participat en diversos projectes externs que s'han executat dins l'Espai Natural Protegit i que s'han hagut d'incloure en al coordinació general de l'ens.

Finalment, cal destacar que el 2024 el mòdul de mesures executades de l'eina ACTBIO, va deixar de funcionar. La informació de les mesures de conservació executades s'hauran de facilitar a través del Mòdul d'actuacions del SINATCAT. El SINATCAT és la nova eina de gestió d'informació de la natura de la Generalitat de Catalunya i que gestiona la Unitat d'Informació i Coneixement (UIC) de la DGPAMN.

OBJECTIUS

- Millorar l'estat de conservació del patrimoni natural, en especial hàbitats d'interès comunitari, espècies protegides i elements geològics d'interès.
- Realitzar actuacions per al control de flora invasora a l'ENP i el seu entorn immediat.
- Desenvolupar eines per facilitar la gestió diària en relació a la preservació de valors.

Grau d'execució

Actuacions previstes al Programa d'actuacions 2024

	Grau d'execució
Accions de conservació de tàxons de flora	✓
Acord de custòdia fluvial a la Muga	✓
Recuperació d'hàbitats d'espais oberts	✓
Control de flora invasora	✓

 En procés Executat No executat

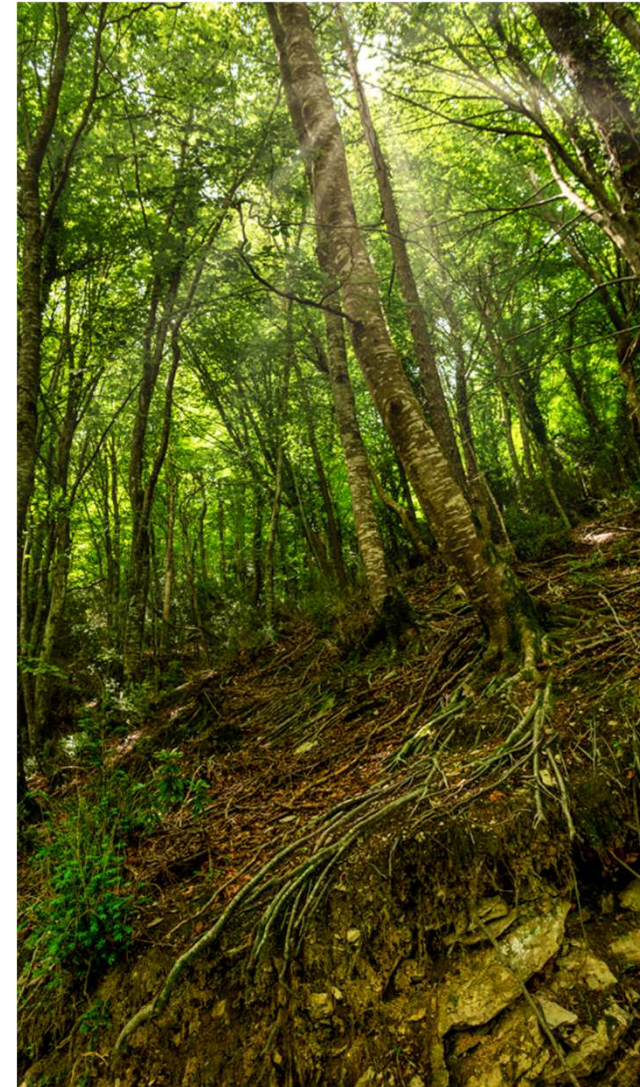

Foto: Fageda a prop de Coll de Faja

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

Accions de conservació de tàxons de flora

Consisteix en l'adequació d'infraestructures i la implantació de mesures per tal de minimitzar impactes o possibles amenaces sobre espècies de flora amenaçada segons el Catàleg aprovat per la Generalitat. Principalment es tracta d'habilitar i/o mantenir tancats per preservar de la predació d'herbívors domèstics o salvatges.

Justificació:

- RESOLUCIÓ ACC/3929/2023, de 20 de novembre, per la qual s'aprova la catalogació, descatalogació i canvi de categoria d'espècies i subespècies del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.
- Plans de conservació redactats pel mateix Consorci (2015) -pendents d'aprovació-.
- Pla de Protecció LA.01. Millora del coneixement 1_Millora del coneixement sobre els valors de l'espai
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

Foto: *Polygaloides vayredae*, endemisme de l'ENP de l'Alta Garrotxa

6 tàxons de flora vascular amenaçada

Allium pyrenaicum→ El Cos d'Agents Rurals ha fet seguiment de la població i es va coordinar la pastura del ramat de can França per reduir afectació.

Dichoropetalum schottii→ S'han realitzat feines de manteniment del tancat d'exclusió d'herbívors i s'ha fet vigilància per determinar les espècies presents.

Dryopteris remota→ S'han realitzat feines de manteniment del tancat d'exclusió.

Polygaloides vayredae→ Des de l'Àrea Tècnica s'ha treballat en la coordinació de la 'Reddació d'un projecte d'intervencions forestals per a la millora de l'hàbitat de *Polygaloides vayredae*', del qual el DTER serà el promotor.

Glandora oleifolia→ S'ha impulsat una visita amb el Servei de Flora i la resta d'actors implicats per valorar l'afectació de flora invasora sobre aquesta espècie a la riera de Sant Aniol.

Euphorbia duvalii→ S'ha afegit aquesta espècie amenaçada al llistat de tàxons per treballar, després de confirmar la seva presència a l'ENP de l'Alta Garrotxa.

Acord de custòdia fluvial a la Muga

Consisteix en la diagnosi i la confecció d'un programa d'actuacions a realitzar en l'àmbit territorial de la Muga fins al pantà de Boadella a fi i efecte de poder articular un marc de col·laboració entre totes les iniciatives que s'estan desenvolupant a l'entorn de la preservació de la RNP i assentar les bases d'un conveni de custòdia fluvial amb l'ACA.

Justificació:

- Protecció de la Reserva Natural Parcial de la Muga.
- Pla de Protecció LA.01. Millora del coneixement - 1_Millora del coneixement sobre els valors de l'Espai i LA.03.06. Promoure acords de custòdia
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

- Enguany, en el marc del projecte hem adaptat el contingut i el detall de les accions a un programa d'actuacions pre-establert amb l'ACA.
- En aquest document s'han inclòs aspectes clau per assentar les bases durant la seva execució: concreció de les accions, implicació dels agents implicats, aproximació dels costos i mecanismes de seguiment, entre altres.
- Complementàriament a aquest document, que esdevindrà l'Annex a l'acord de custòdia, hem estat redactant la primera versió del mateix, que actualment està en fase de revisió a l'ACA.

Foto: Riu la Muga. (Font: Pioneers of our time)

Recuperació d'hàbitats d'espais oberts

Consisteix en diferents actuacions de millora d'hàbitats, especialment la recuperació d'espai obert, actuacions per millorar l'hàbitat favorable d'espècies amenaçades o protegides i actuacions de control de flora invasora. Aquesta actuació també està relacionada amb la millora rural ja que dona suport a la principal activitat econòmica de l'espai, la ramaderia.

Justificació:

- ZEPA. Directiva Aus. Directiva Hàbitats Zona d'Especial Conservació (ZEC) mitjançant l'Acord de GOV/150/2014.
- Suport a la principal activitat econòmica de l'espai (ramaderia).
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.02. Gestió directa del medi natural
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

>5

Hectàrees
recuperades

- S'han recuperat un total de més de 4Ha d'antigues pastures per millorar els hàbitats d'espais oberts a l'espai, a les finques de Can França, Monars i el Meià.
- La superfície recuperada es correspon amb la meitat dels treballs previstos dins la convocatòria d'ajuts per desenvolupar accions per la millora del patrimoni natural de la Diputació de Girona 2024-2025.
- Es preveu la finalització dels treballs durant el primer trimestre del 2025.
- Aquestes actuacions permeten conservar la biodiversitat associada als espais oberts, redueixen el risc d'incendi i fomenten l'activitat ramadera.

Foto: un dels sectors d'espais oberts recuperats a la finca de Can França, a la zona del Coll del Boix

Control de flora invasora

Consisteix en diferents actuacions de control de flora invasora, en concret d'*Ailanthus altissima*. Aquesta espècie exòtica invasora presenta un alt potencial invasor, amb impactes sobre els hàbitats i la biodiversitat de l'espai natural protegit. Alguns d'aquests hàbitats són hàbitats d'interès comunitari (HIC), com per exemple les Vernedes i altres boscos de ribera afins (HIC 91E0*).

Per les actuacions de control químic d'ailant, s'ha seguit estrictament el protocol de gestió de flora exòtica invasora elaborat per Diputació de Girona.

Justificació:

- Catàleg espanyol d'espècies invasores (Real Decret 630/2013)
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.02. Gestió directa del medi natural
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

- S'han eliminat 8 rodals d'*Ailanthus altissima* de l'Alta Garrotxa i la seva àrea d'influència mitjançant control químic. Les actuacions s'han dut a terme en una superfície d'aproximadament 2 hectàrees, repartides entre els municipis de Montagut i Oix, Sales de Llierca, Tortellà i Sant Joan les Fonts.
- També s'ha continuat realitzant la prova pilot d'eliminació d'ailant mitjançant la tècnica de la solarització a una horta ecològica de la finca Casanova del Pont, a Montagut i Oix. Aquesta prova pilot es va iniciar el 2023 i està prevista la seva finalització el 2025. S'estan tractant amb èxit 5 parcel·les experimentals d'una superfície total de 300 m2.

Foto: prova pilot de solarització a l'horta ecològica de la Casanova del Pont . FONT: GALANTHUS

Altres actuacions executades:

Participació en l'elaboració del Marc d'Acció Prioritària (MAP)

El MAP és un instrument de planificació estratègica i de finançament per la conservació dels Espais de la Xarxa Natura 2000. Des del Consorci hem treballat activament amb la Direcció General de Polítiques Ambientals en la selecció de les accions clau i en la redacció d'unes fitxes descriptives que han de permetre el desenvolupament de les accions. Durant el 2024, entre moltes altres tasques, s'ha impulsat la contractació per part del DTER d'un projecte executiu d'actuacions de millora d'hàbitat al Gorg Blau i un estudi dels amfibis de l'Alta Garrotxa. En ambdós casos, s'espera que es contractin durant el 2025.

Foto: Mufló (*Ovis orientalis musimon*) fotografiat mitjançant fototrampeig a la vall de Sant Aniol en el context del projecte Flow4Bio. FONT: Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC)

Participació en projectes externs LIFE EcoAdapt, Floralab+ i Flow4Bio

Enguany s'ha participat en diversos projectes externs entre els que destaquen els següents:

- LIFE EcoAdapt. L'objectiu principal és promoure una transformació en els territoris i les activitats que s'hi desenvolupen perquè siguin menys vulnerables als efectes del canvi climàtic. A l'ENP de l'Alta Garrotxa s'executaran accions relacionades amb la recuperació d'espais oberts i la ramaderia.
- Floralab+. Projecte transfronterer de preservació i millora de la flora del Pirineu Oriental, basat en el disseny i la dinamització d'una xarxa de laboratoris botànics a cel obert. A l'ENP de l'Alta Garrotxa es treballaran les principals espècies amenaçades presents a l'espai.
- Flow4Bio. Projecte que treballa per comptabilitzar la conservació dels espais naturals forestals amb l'alta freqüentació humana buscant estratègies de gestió

Altres actuacions executades:

Plataforma d'Informació i Gestió Ambiental de la Garrotxa i l'Alta Garrotxa (PIGA)

S'ha contractat l'actualització de la Plataforma d'informació i Gestió Ambiental de la Garrotxa, juntament amb el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el Consorci SIGMA-Olot per millorar l'eina digital de suport en la presa de decisions ambientals, amb l'objectiu d'adaptar-la per a treballar via web i agilitzar-ne el seu ús. Aquesta eina permet identificar l'impacte d'activitats i actuacions sobre els valors ambientals de l'Espai d'Interès Natural (EIN) de l'Alta Garrotxa, basant-se en informació cartogràfica i ambiental.

Construcció pas ictícola a la resclosa del Gomarell

S'ha donat suport a l'ajuntament per tramitar les subvencions a la DdGi i l'ACA amb l'objectiu de dur a terme la construcció d'un connector ictícola a la resclosa del Gomarell, a la riera de Sant Aniol

Ambdues subvencions s'han resolt favorablement. Es preveu l'execució de les obres a finals del 2025 o principis del 2026, i es preveu que tindran una durada de 2 mesos.

Les obres es faran fora dels diferents períodes sensibles per als cicles biològics de la fauna: període de fresa del barb de muntanya (mesos de maig i juny) i el període de nidificació de les aus (15 març a 15 de juliol). També es preveu evitar el període de major freqüentació de visitants.

Foto: Web d'entrada de la Plataforma d'Informació i Gestió Ambiental de la Garrotxa i l'Alta Garrotxa

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

2. Cultura

Durant aquesta anualitat s'han executat totes les actuacions previstes al bloc de Cultura. Val a dir que s'han afegit tot un seguit d'actuacions que inicialment no s'havien previst al programa d'actuacions i que s'han indicat al final de l'apartat.

Dins el bloc de Cultura destaca la rehabilitació de la rectoria de Sant Aniol. Aquesta línia d'actuacions s'ha anat executant durant els darrers anys gràcies al finançament de la Diputació de Girona, i ha requerit de la creació de sinèrgies entre el Consorci de l'Alta Garrotxa i els Amics de Sant Aniol per gestionar d'acord amb uns objectius comuns la vall de Sant Aniol i promocionar la conservació del patrimoni cultural a l'eix central de l'espai. La finalització de la rehabilitació de la rectoria està prevista pel 2025, moment en el que es començarà a fer servir com a refugi.

Durant el 2024, s'ha dut a terme la neteja i marcatge dels itineraris i GRs de l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa dins la comarca de l'Alt Empordà. Aquesta actuació, realitzada en col·laboració amb els ajuntaments d'Albanyà, Sant Llorenç de la Muga, Cabanelles i Maçanet de Cabrenys, així com a petició del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, s'emmarca en un esforç continuat per millorar la qualitat, seguretat i accessibilitat d'aquests camins. Així mateix, s'ha treballat conjuntament amb l'equip d'itinerància per assegurar una senyalització adequada i una bona experiència per als usuaris.

Enguany el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en col·laboració amb la propietat, els Ajuntaments implicats i el Consorci, ha instal·lat un tancat de protecció a un jaciment d'art rupestre per tal de protegir-lo i evitar-ne el deteriorament.

També s'han de destacar les estassades i neteja l'entorn de determinats elements del patrimoni cultural arquitectònic de l'Espai Natural Protegit d'acord amb els Ajuntaments. Aquests elements comprenen diferents exemples de patrimoni, com per exemple ermites, algunes molt remotes.

OBJECTIUS

- Conservar els elements culturals materials i immaterials vinculats a la natura.
- Protegir el paisatge i la qualitat de l'ambient visual, sonor i lumínic.

Grau d'execució

Actuacions previstes al Programa d'actuacions 2024

	Grau d'execució
Rehabilitació de la rectoria de Sant Aniol	

 En procés Executat No executat

Foto: Rectoria de Sant Aniol. FONT: ASA

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

Rehabilitació de la rectoria de Sant Aniol

Consisteix en la restauració d'aquest emblemàtic edifici de l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa, fonamental tant pel seu valor patrimonial com per a la gestió de l'ús públic.

Justificació:

- Necessitat d'adequació d'infraestructures a la vall de Sant Aniol, un dels eixos més freqüentats de tot l'ENP.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, ordenació de l'ús públic. LA.04. Ordenació de l'ús públic, 5_Estudi i proposta de mesures d'ordenació i gestió, pels sectors més freqüentats de l'espai.

- Enguany s'ha realitzat una altra fase d'actuacions per a l'adequació dels interiors de la Rectoria de Sant Aniol, juntament amb els Amics de Sant Aniol, amb intenció de seguir avançant en la recuperació del refugi i en l'ordenació de l'ús públic al cor de l'Alta Garrotxa. Aquesta acció ha estat possible gràcies al finançament de la Diputació de Girona.
- Les obres s'han dividit en diferents lots d'actuació. En l'àmbit de la fusteria (Lot 1), s'han realitzat treballs de subministrament i muntatge de diversos elements de mobiliari per optimitzar els espais i millorar la funcionalitat del refugi. Pel que fa als treballs de paleta (Lot 2), s'han executat actuacions per millorar la connexió entre plantes i facilitar la captació d'aigua destinada a la generació d'energia elèctrica. En l'àmbit de la pintura (Lot 3), s'han dut a terme treballs de manteniment i protecció de la façana exterior. Els treballs d'electricitat (Lot 4) han inclòs la instal·lació de sistemes d'il·luminació eficients per millorar la visibilitat i reduir el consum energètic en diferents zones de l'edifici. Finalment, s'ha realitzat un transport especial amb helicòpter (Lot 5) per garantir l'accés del material necessari per a l'execució de les obres en aquest entorn de difícil accés.

Foto: Transport de material durant les actuacions de restauració. Font: ASA

Altres actuacions executades:

Camins Empordà

S'ha realitzat el manteniment de tots els camins d'itinerància que formen part de l'Alta Garrotxa dels municipis Empordanesos. L'actuació s'ha dut a terme en col·laboració amb els ajuntaments d'Albanyà i Sant Llorenç de la Muga, Cabanelles i Maçanet de Cabrenys i a petició del mateix Consell Comarcal de l'Alt Empordà. S'emmarca en un esforç continuat per garantir la qualitat, seguretat i accessibilitat d'aquests itineraris, juntament amb l'equip d'Itinerància.

Estassades elements patrimoni

S'han dut a terme estassades en elements del patrimoni, en coordinació amb la Brigada de Xarxa Natura 2000 de Forestal Catalana, amb l'objectiu de protegir i mantenir aquests espais. Les actuacions s'han realitzat als següents indrets: Sant Julià de Ribelles (Albanyà), Sant Bartomeu de Pincaró (Albanyà), Ermita del Remei (Camprodon), Castell de Rocabruna (Camprodon), Pont d'Oix (Montagut i Oix) i Font de Palau (Sant Llorenç de la Muga).

Pintures rupestres

Durant el 2024, s'ha impulsat la protecció del patrimoni rupestre a l'Alta Garrotxa mitjançant la instal·lació d'una reixa per evitar-ne el deteriorament. Aquesta actuació s'ha dut a terme en col·laboració amb la Secció de Protecció i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic del Departament de Cultura de la Generalitat, la propietat, el llogater i l'Ajuntament de Sales de Llierca. L'objectiu és garantir la conservació d'aquest patrimoni històric i preservar-ne el valor cultural per a les generacions futures.

Foto: Banderola d'itinerància indicant un itinerari a la Muga Albanyà dels que s'ha fet manteniment.

Foto: Tancament de protecció del jaciment rupestre. FONT: Departament de Cultura

3. Coneixement

Durant aquesta anualitat s'han executat totes les actuacions previstes al bloc de coneixement. Val a dir que s'han afegit tot un seguit d'actuacions que inicialment no s'havien previst al programa d'actuacions i que s'han indicat al final de l'apartat.

Dins aquest bloc destaca la realització del seguiment de *Dichoropetalum schottii*, una espècie de flora classificada com en perill d'extinció que es distribueix a la part culminal del Mont. També s'ha continuat amb el seguiment de la nidificació de l'àguila daurada, que tot i no ser una espècie amenaçada, sí és una espècie emblemàtica a l'Alta Garrotxa i depèn dels espais oberts per poder sobreviure.

Gràcies als coneixements en ornitologia de l'Àrea Tècnica s'ha pogut assumir amb personal propi la participació del Consorci en alguns seguiments d'aus, com poden ser el Programa de seguiment de rapinyaires diürns (SEGRE) i el Seguiment d'Ocells Comuns de Catalunya (SOCC) i la participació al cens simultani de trencalòs (espècie nidificant a l'ENP i que té un programa de recuperació aprovat per la Generalitat).

Durant el 2024 es va aprovar definitivament el Pla intersectorial de conservació dels pol·linitzadors silvestres de Catalunya (PIPOL) que dona resposta a les amenaces i oportunitats que afecten als pol·linitzadors silvestres a Catalunya i defineix els àmbits prioritaris d'actuació, els objectius estratègics i les mesures específiques a dur a terme. Una de les accions prioritàries que defineix aquest Pla, és la necessitat de disposar d'un catàleg de pol·linitzadors als espais naturals protegits. En aquest sentit, durant aquesta anualitat s'ha realitzat el Catàleg de pol·linitzadors de l'Alta Garrotxa.

Per últim, cal destacar que s'està duent a terme un estudi sobre la vulnerabilitat dels boscos de l'Alta Garrotxa al canvi climàtic. Aquest estudi s'està realitzant de manera coordinada i participativa per part dels principals actors implicats en els sectors forestals, de biodiversitat, recerca i diverses administracions.

OBJECTIUS

- Millorar el coneixement de l'entorn, del patrimoni natural, cultural i social.
- Ampliar el coneixement sobre la biodiversitat de l'espai, ja sigui flora i fauna, així com la seva geodiversitat i els hàbitats presents.
- Desenvolupar eines per facilitar la gestió diària en relació a la preservació de valors.

Grau d'execució

Actuacions previstes al Programa d'actuacions 2024

	Grau d'execució
Seguiment <i>Dichoropetalum schottii</i> i estudi demogràfic	✓
Seguiment de l'àliga daurada (<i>Aquila chrysaetos</i>)	✓
Seguiment del trençalòs (<i>Gypaetus barbatus</i>)	✓
Seguiment de rapinyaires a l'ENP (SEGRE)	✓
Participació al Seguiment dels Ocells Comuns de Catalunya (SOCC)	✓
Catàleg dels pol·linitzadors de l'ENP	✓

 En procés
  Executat
  No executat

Foto: Issoria lathonia sobre Teucrium polium. FONT: DORCUS

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

Seguiment *Dichoropetalum schottii* i estudi demogràfic

Consisteix en la continuïtat del cens de la població i la identificació dels principals impactes. Complementàriament també s'ha donat continuïtat a l'estudi demogràfic per tal d'aprofundir en el cens i establir tendències en relació a la dinàmica de la població.

Justificació:

- RESOLUCIÓ ACC/3929/2023, de 20 de novembre, per la qual s'aprova la catalogació, descatalogació i canvi de categoria d'espècies i subespècies del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.
- Pla de conservació de *Dichoropetalum schottii* (2015)- pendent aprovació-.
- Pla de Protecció LA.01. Millora del coneixement 1_Millora del coneixement sobre els valors de l'espai
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

- En el cens poblacional del 14 d'octubre de 2024 s'han detectat un total de 412 individus, dels quals 119 eren reproductors. El nombre total d'individus ha augmentat respecte a l'any anterior.
- Es considera que el potencial reproductor de l'espècie aquest any ha estat força desfavorable, tant pel que fa a la taxa de producció de fruits com pel percentatge d'individus reproductors.
- Pel que fa al nombre d'exemplars depredats per herbívors, enguany s'ha observat un augment molt preocupant amb 274 individus menjats, el que suposa un 66,5% dels individus totals depredats.
- Les principals amenaces per aquesta espècie son la sequera, la predació per herbívors i la presència d'espècies exòtiques invasores (seneci del cap).

412 Individus
67% depredats

Foto: Exemplar de *Dichoropetalum schottii* depredat per herbívors. Font: APRÈN

Seguiment de l'àguila daurada (*Aquila chrysaetos*)

Consisteix en realitzar un treball de camp sistematitzat per tal de registrar els avistaments i el seguiment de cadascuna de les parelles d'àguiles presents a l'espai durant el període reproductiu.

Justificació:

- ZEPA. Directiva Aus. Decret 148/1992 de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar espècies de fauna salvatge
 - Pla de Protecció LA.01. Millora del coneixement - 1_Millora del coneixement sobre els valors de l'espai
 - Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya
-

3 territoris de seguiment

- El seguiment s'ha centrat en els 3 sectors on hi ha localitzats els nius de l'espècie (Sant Aniol, Borró i Pincaró).
- Els principals resultats destaquen la presència de 3 parelles als seus respectius territoris, però no s'ha tirat endavant cap poll. Aquest és un fet que entra dins la dinàmica típica dels grans rapinyaires, que requereixen condicions ambientals òptimes per reproduir-se.
- Això no indica necessàriament cap tendència negativa en la productivitat a l'espai a mig/llarg termini, ja que els grans rapinyaires acostumen a tenir una productivitat molt baixa.
- Aquesta informació és clau per l'emissió d'informes i autoritzacions d'activitats dins l'ENP.

Foto: Exemplar adult d'àguila daurada de l'ENP de l'Alta Garrotxa

Seguiment del trençalòs (*Gypaetus barbatus*)

Consisteix en la participació al cens simultani de trençalòs que es coordina des del DTER, a fi i efecte de prospectar els territoris i zones potencialment ocupades, mitjançant la monitorització de les valls amb presència de penya-segats i hàbitat apropiat per a la reproducció.

Justificació:

- ZEPA. Directiva Aus. Espècie “en perill d’extinció” segons el Catàleg Nacional d’Espècies Amenaçades (Real Decreto 139/2011, de 4 de febrer de 2011).
- Pla de Protecció LA.01. Millora del coneixement - 1_Millora del coneixement sobre els valors de l’espai
- Marc d’acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

-
- El seguiment, organitzat pel Cos D’agents Rurals i en el que s’ha participat per part de l’Àrea tècnica, i que consisteix en un cens simultani amb els espais naturals protegits veïns durant la temporada de nidificació, ha evidenciat un nou fracàs de la parella de trençalòs establerta a l’Alta Garrotxa a l’hora de criar.
 - Tot i l’aparent fracàs, la parella està present al territori, i se la pot observar habitualment per la zona més alta de l’espai.
 - Aquesta actuació és clau per disposar de dades que permetin donar compliment a les tasques de seguiment previstes al Pla de Recuperació del trençalòs de Catalunya, aprovat pel Decret 282/1994.

Foto: Exemplar adult de trençalòs, sobrevolant el Comanegra (Font: D.Carrillo)

Seguiment de rapinyaires a l'ENP (SEGRE)

Consisteix en realitzar un treball de camp sistematitzat per tal de registrar els avistaments i el seguiment dels rapinyaires detectats al llarg de 4 jornades durant la temporada de nidificació des del punt d'observació de Santa Bàrbara de Pruneres. Aquest seguiment es duu a terme de manera coordinada amb altres espais naturals de la xarxa de Parcs Naturals i la col·laboració de l'Institut Català d'Ornitologia.

Justificació:

- ZEPA. Directiva Aus.
- Pla de Protecció LA.01. Millora del coneixement - 1_Millora del coneixement sobre els valors de l'espai i el sistema de seguiment d'aquests.
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

Foto: Punt d'observació de Santa Bàrbara de Pruneres durant la jornada de seguiment del mes de maig de 2024. (Font: D.Carrillo)

153

aus detectades

- S'han realitzat un total de 4 jornades d'observació, distribuïdes entre març i juliol.
- Durant les 4 jornades de cens s'han detectat 153 aus de 10 espècies diferents. Entre aquestes espècies hi han espècies eminentment forestals com l'esparver (*Accipiter nisus*), però també es van detectar àguiles marcenques (*Circaetus gallicus*), voltors comuns (*Gyps fulvus*), corbs (*Corvus corax*), xoriguers (*Falco tinnunculus*), aufranyes (*Neophron percnopterus*), àguiles calçades (*Hieraaetus pennatus*), aligots vespers (*Pernis apivorus*) i milans negres (*Milvus migrans*) en pas migratori i fins i tot un trençalòs (*Gypaetus barbatus*).
- La informació resultant dels seguiments d'aquesta espècie és clau per l'emissió d'informes i autoritzacions d'activitats dins l'ENP.

Participació al Seguiment dels Ocells Comuns de Catalunya (SOCC)

El SOCC (Seguiment d'Ocells Comuns a Catalunya) és un programa de seguiment de l'avifauna impulsat des de l'Institut Català d'Ornitologia. L'objectiu del SOCC és conèixer les tendències temporals que es produeixen en l'abundància dels ocells comuns a Catalunya, factor essencial per determinar l'estat de conservació de les diferents espècies d'ocells i dels seus hàbitats.

Justificació:

- ZEPA. Directiva Aus.
- Pla de Protecció LA.01. Millora del coneixement - 1_Millora del coneixement sobre els valors de l'espai i el sistema de seguiment d'aquests.
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

30 espècies detectades

- Aquest 2023 s'ha continuat realitzant l'itinerari de SOCC d'Oix. Aquest itinerari transcorre entre la riera d'Escales i Hortmoier al llarg d'uns 3 km. Durant aquesta anualitat s'han realitzat els 2 censos corresponents al període de nidificació a la primavera i els 2 censos d'hivernants.

- S'han detectat un total de 465 ocells d'una trentena d'espècies diferents, entre les que destaquen mallerenga carbonera (*Parus major*), mallerenga blava (*Cyanistes caeruleus*), pinsà comú (*Fringilla coelebs*), pica-soques blau (*Sitta europaea*), raspinell (*Certhia brachydactyla*), picot garser gros (*Dendrocopos major*), merla comuna (*Turdus merula*), tord comú (*Turdus phylomelos*), mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*), mosquiter pàl·lid (*Phylloscopus bonelli*), gaig (*Garrulus glandarius*), picot garser gros (*Dendrocopos major*), picot negre (*Dryocopus martius*) etc.

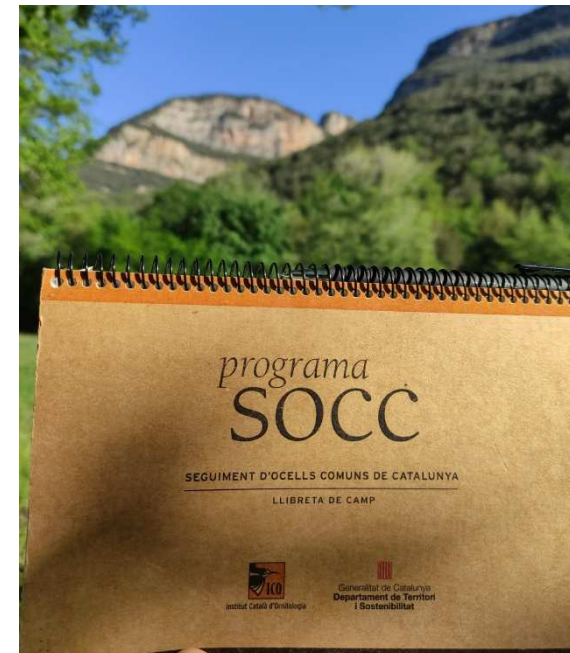

Foto: presa de dades durant el cens de nidificants del SOCC d'Oix. Maig de 2024 (Font: D. Carrillo)

Catàleg de pol·linitzadors de l'ENP

Consisteix en l'elaboració d'un catàleg dels insectes pol·linitzadors de l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa, mitjançant prospeccions d'insectes a les zones on es preveia que hi hauria més diversitat de tàxons. Aquest catàleg segueix les directrius del PIPOL, que indica la necessitat de tenir un catàleg inicial de pol·linitzadors als espais naturals protegits, i del Pla de Protecció, que dins dels efectes que es consideren una oportunitat per a l'objectiu general del Pla, hi ha el que correspon a l'alteració dels processos de pol·linització, directament lligats amb les relacions que s'estableixen entre els pol·linitzadors i les plantes presents en els diferents hàbitats de l'espai protegit.

Justificació:

- Pla intersectorial de conservació dels pol·linitzadors silvestres a Catalunya (PIPOL)
- Pla de Protecció LA.01. Millora del coneixement 1_Millora del coneixement sobre els valors de l'espai
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

Foto: A- *Bombus terrestris* sobre *Echium vulgare*; B- *B. pascuorum* damunt *Trifolium pratense*; C- *B. ruderatus* sobre *Prunella vulgaris*; D- *B. lapidarius* damunt *Centaurea jacea*. Font: DORCUS

301 Espècies de pol·linitzadors detectades

- El treball de camp realitzat al llarg d'aquest any 2024 ha permès detectar 301 espècies diferents de pol·linitzadors i 78 plantes en flor diferents amb les quals han interaccionat.
- On s'han localitzat més espècies diferents ha estat la vall del Bac (101 espècies), seguida de l'Hostal de la Muga-Sobirà (81 espècies) i de Gitarriu (79 espècies).
- El grup taxonòmic més ben representat ha estat el dels himenòpters antòfils (92 esp.), seguit dels lepidòpters (87 esp.), els coleòpters (62 esp.), els dípters (35 esp.) i els himenòpters no antòfils (20 esp.). També s'han detectat 5 espècies d'hemipters.
- A partir d'aquest catàleg, s'ha obtingut informació molt valuosa i s'han identificat les millors zones on fer un seguiment estandaritzat dels pol·linitzadors de l'espai.

Altres actuacions executades:

Estudi sobre la vulnerabilitat dels boscos de l'Alta Garrotxa al canvi climàtic.

Aquest estudi, encarregat pel Servei de Planificació de la DG de Polítiques Ambientals, determina la vulnerabilitat dels boscos de l'Alta Garrotxa al canvi climàtic i estableix un full de ruta per una gestió forestal a l'espai centrada en l'adaptació a aquest factor de canvi tan rellevant per als nostres ecosistemes. Des del Consorci s'ha facilitat la informació de base necessària per fer l'anàlisi corresponent i s'han organitzat 2 tallers amb experts.

Foto: Jornada de treball en el marc de l'estudi sobre la vulnerabilitat dels boscos de l'Alta Garrotxa al canvi climàtic. Font: pròpia

4. Desenvolupament local

Aquest àmbit del programa d'actuacions s'ha pogut executar gairebé en la seva totalitat. Tot i això, moltes de les actuacions incloses tenen continuïtat durant el 2025 i s'han especificat com actuacions "en curs" al quadre de seguiment. Val a dir que s'han afegit tot un seguit d'actuacions que inicialment no s'havien previst al programa d'actuacions i que s'han indicat al final de l'apartat.

Durant el 2024, s'han impulsat diverses iniciatives per fomentar el desenvolupament local a l'Alta Garrotxa, posant especial atenció en la millora d'infraestructures i el suport a l'activitat agrària. En el marc del Grup Relleu Agrari, ja s'ha activat la base de dades de cedents i demandants de terres per facilitar la continuïtat de l'activitat agrícola i ramadera.

D'altra banda, s'han recuperat més de 5 hectàrees d'antigues pastures, reforçant així el suport al sector primari.

Pel que fa a la xarxa viària, s'han dut a terme actuacions de manteniment i millora en tres pistes principals, incloent dues infraestructures clau per a emergències segons el PIE i l'eix Sadernes-Sant Aniol. A més, s'han desenvolupat projectes executius per a la millora del nucli de Lliurona, per tal de millorar-ne les infraestructures.

En l'àmbit de prevenció d'incendis, el Consorci ha participat activament en la Taula de Foc, liderada pels Bombers, per incrementar la resiliència davant del risc d'incendis forestals. També s'han adjudicat tres projectes executius dels Punts Estratègics de Gestió (PEGs) a l'Alta Garrotxa, definits per la Direcció General de Boscos i Bombers de la Generalitat.

Aquestes accions, juntament amb la participació a la CETS, reflecteixen el compromís del Consorci amb un desenvolupament sostenible que equilibra la conservació del medi natural amb la dinamització del territori.

OBJECTIUS

- Fixar la població al territori d'acord amb les oportunitats que generen els objectius de l'espai
- Aprofitar els recursos naturals de forma sostenible mitjançant desenvolupament dels aprofitaments tradicionals de forma compatible amb la conservació de l'espai
- Fomentar un turisme sostenible compatible amb la conservació de l'espai

Grau d'execució

Actuacions previstes al Programa d'actuacions 2024

DESENVOLUPAMENT LOCAL	Grau d'execució
Participació en el Grup Motor per al Relleu Agrari de la Garrotxa	
Projecte de recuperació d'espais oberts	
Manteniment de punts d'aigua	
Manteniment de la xarxa viària	
Adequació d'infraestructures en nuclis	
Taula de foc i plans executius PEGs	
Participació a la CETS	

 En procés Executat No executat

Foto: Documentació elaborada en el marc del projecte de Relleu agrari. FONT: ADRINOC

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

Participació en el Grup Motor per al Relleu Agrari de la Garrotxa

Consisteix en la participació activa en el Grup Motor per al Relleu Agrari a la Garrotxa, i que té per objectius el foment d'un model agrari sostenible a través del treball en xarxa i engegar iniciatives per a la seva dinamització.

Justificació:

- El relleu agrari és fonamental per garantir la continuïtat de la ramaderia a l'ENP, principal activitat econòmica de l'espai, i clau per a la conservació dels hàbitats d'espais oberts a l'Alta Garrotxa.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.03. Foment de l'activitat favorable als objectius de l'espai.
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

-
- El Consorci de l'Alta Garrotxa participa en el projecte de cooperació Relleu Agrari (2023-2027), liderat per ADRINOC, amb 9 Grups d'Acció Local de Catalunya i el GAL francès PTR Ariège.
 - L'objectiu d'aquest projecte de cooperació és el d'acompanyar, des del territori, a aquelles persones implicades en el procés de relleu d'un espai agrari, creant eines concretes que facilitin la incorporació d'una nova generació agrària a models productius i comercials que assegurin la continuïtat de les explotacions agràries i l'abastiment d'aliments de proximitat, saludables i de qualitat.
 - En aquest sentit, ja està en funcionament la base de dades per a demandants i cedents de terres. També s'han organitzat xerrades per resoldre temes tan legals com pràctics per facilitar i fomentar les noves incorporacions.
 - El Grup continuarà treballant durant el 2025 per tal d'assolir els seus objectius.

La Xarxa pel Relleu Agrari (XRA) està formada per diverses entitats que es coordinen per donar resposta al repte de treballar pel relleu agrari a Catalunya, començant pel cas concret de la Garrotxa.

Recuperació d'hàbitats d'espais oberts

Consisteix en diferents actuacions de millora d'hàbitats, especialment la recuperació d'espai obert, actuacions per millorar l'hàbitat favorable d'espècies amenaçades o protegides i actuacions de control de flora invasora. Aquesta actuació també està relacionada amb la millora rural ja que dona suport a la principal activitat econòmica de l'espai, la ramaderia.

Justificació:

- ZEPA. Directiva Aus. Directiva Hàbitats Zona d'Especial Conservació (ZEC) mitjançant l'Acord de GOV/150/2014.
- Suport a la principal activitat econòmica de l'espai (ramaderia).
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.02. Gestió directa del medi natural
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

>5

Hectàrees
recuperades

- S'han recuperat un total de més de 5 Ha d'antigues pastures per millorar els hàbitats d'espais oberts a l'espai, a les finques de Can França, Monars i el Meià.
- La intervenció ha consistit en l'estassada de peus arbustius i selecció de peus arboris, amb el posterior tractament de les restes vegetals generades. A tots els treballs s'han seguit criteris per tal d'afavorir la presència d'espècies pròpies d'espais oberts i la millora d'hàbitats vinculats a pastures.
- Aquestes actuacions permetran que els ramats en extensiu disposin de noves pastures, acció que dona suport als ramaders locals.

Foto: un dels sectors d'espais oberts recuperats a la finca de Monars

Manteniment de punts d'aigua

Consisteix en les tasques de manteniment de punts d'aigua de l'espai segons incidències.

Justificació:

- Algunes són infraestructures pròpies, altres són estratègiques tant en el marc de l'extinció d'incendis de l'espai com el suport a la població local i l'activitat ramadera.
 - Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.02. Gestió directa del medi, 2_Planificació per la prevenció i extinció d'incendis forestals i per la gestió del foc.
 - Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya
-

- Durant el 2024 s'ha fet el seguiment dels punts d'aigua de l'espai per tal d'avaluar el seu estat.
- No ha calgut efectuar cap tasca de manteniment rellevant, ja que l'estat dels punts d'aigua ha estat favorable durant les respectives revisions.

Foto: Dipòsit de Faja (Font: Forestal Catalana)

Manteniment de la Xarxa viària i adequació accessos

Consisteix en l'adequació de determinats trams de la xarxa viària pública-

Justificació:

- Garantir la vialitat dins l'espai i la fixació de la població.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.02. Gestió directa del medi, 2_Planificació per la prevenció i extinció d'incendis forestals i per la gestió del foc.

Foto: Adequació pista de Sadernes

Estava previst realitzar accions per al manteniment i millora d'infraestructures diverses del territori, així com estassades a l'entorn de la xarxa viària en els sectors més freqüentats.

- S'ha realitzat el manteniment i millora de la pista del tram de pista de Can Grill, Palou i fins a Canadell. També s'ha realitzat el manteniment i millora d'un tram de pista que va desde Plansarenes a Sant Grau d'Entreperes. Trams inclosos en el Pla d'Infraestructures Estratègiques (PIE).

- S'han executat estassades a l'entorn de la xarxa viària als sectors més freqüentats com Sadernes i la vall de Sant Aniol, per gestió d'emergències.

- S'ha consolidat, amb pedra seca, tram del camí de Sant Aniol juntament amb els Amics de Sant Aniol.

- Complementàriament, i conjuntament amb la Brigada de Forestal Catalana i l'Ajuntament de Sales de Llierca, s'ha millorat i adequat la pista des de la rectoria de Sadernes fins al trencant de la Muntada afegint subbase.

- S'ha reforçat el manteniment de tots els camins d'itinerànnia que formen part de l'Alta Garrotxa dels municipis Empordanesos.

Adequació d'infraestructures en nuclis

Consisteix en la restitució d'elements deteriorats i vandalitzats a diferents indrets de l'espai per tal d'ordenar els accessos i garantir la correcta ordenació de les diferents activitats de lleure.

Justificació:

- Necessitat d'ordenació i adequació de les infraestructures de suport a l'ordenació i la regulació de les activitats de lleure.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic, 2_Punts d'entrada i acollida de l'espai i infraestructures d'ús públic.

- S'ha encarregat la redacció de diversos projectes executius per al poble de Lliurona, situat al terme municipal d'Albanyà, amb l'objectiu de restaurar i conservar el seu patrimoni i les infraestructures del nucli.

Aquestes actuacions inclouen:

- ✓ La millora de camins
 - ✓ La restauració de la font
 - ✓ La reparació de murs històrics
- Els projectes estan dissenyats per evitar la degradació d'aquests elements i disposar d'un projecte d'intervenció a mig termini.

Foto: Font de Lliurona amb esquerdes i pèrdues.

Constitució d'una Taula de foc

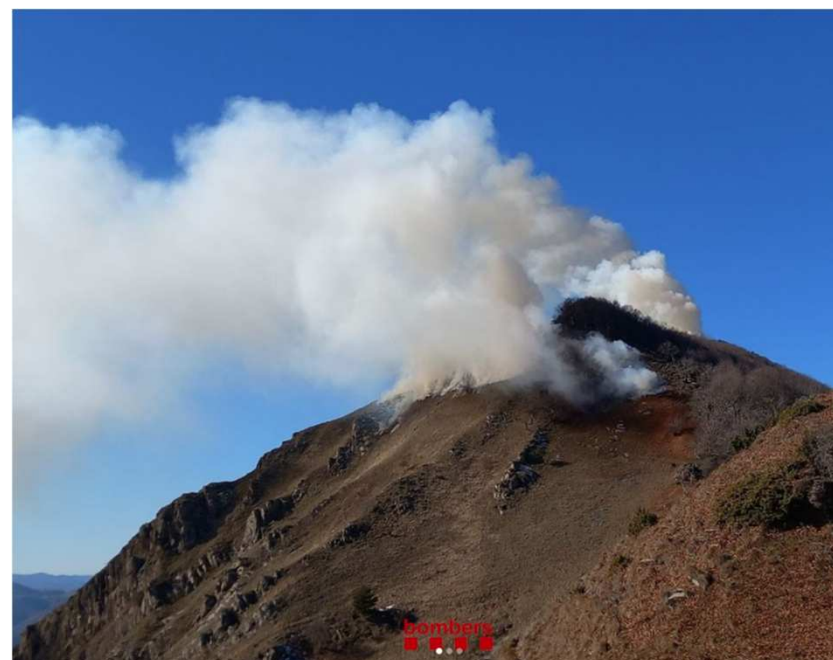
Consisteix en la constitució d'un Taula de foc per assentar la bases d'un model de Pla de Cremes Prescrites per l'Alta Garrotxa (Pla de gestió de focs) segons la re-definició dels Punts Estratègiques de Gestió de l'espai i per disposar d'un grup de treball permanent vinculat a la gestió del foc a l'ENP.

Justificació:

- ZEPA. Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa
- Necessitat d'un document de consens per a la construcció d'un model conjunt per a les cremes prescrites a l'espai
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.02. Gestió directa del medi, 2_Planificació per la prevenció i extinció d'incendis forestals i per la gestió del foc.

-
- Enguany s'han realitzat dues sessions de treball en les que el Consorci de l'Alta Garrotxa s'ha compromès a realitzar 5 projectes executius dels Punts Estratègics de Gestió de, a l'Alta Garrotxa, previstos al Pla d'Infraestructures Estratègiques per la prevenció d'Incendis a l'ENP. Aquests punts s'han revisat juntament amb la secció de Boscos i Recursos Forestals i el Cos de Bombers.
 - Des d'aquesta taula també s'ha treballat per tal de coordinar per l'articulació de futures cremes prescrites als diferents sectors de l'Alta Garrotxa.
 - Complementàriament, s'ha treballat per impulsar l'aprovació de l'esmentat pla de prevenció d'incendis de l'Alta Garrotxa.

Foto: Cremes controlades al Punt Estratègic de gestió (PEG) del Comanegra, realitzades pel Cos de Bombers al febrer de 2023

Seguiment de la Carta Europea de Turisme Sostenible de la comarca

L'àrea tècnica del Consorci forma part de l'equip de treball que desenvolupa la CETS a través dels grups OKR configurats per donar resposta a 8 objectius transformadors . A través d'aquests grups de treball s'implanten sobre el territori mesures de consens en línia amb els mateixos objectius del Consorci i del Pla de protecció.

Justificació:

- L'àrea tècnica del CAG és membres de la Comissió tècnica de la CETS. L'ordenació de l'ús públic a l'ENP ha de contextualitzar-se en l'estratègia comarcal de la CETS.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic, 5_Estudi i proposta de mesures d'ordenació i gestió, pels sectors més freqüentats de l'espai.

- Aquesta actuació permet articular una governança compartida per l'ordenació de fluxes turístics en el context comarcal i permet desenvolupar iniciatives per minimitzar els episodis de sobre-freqüentació.
- El CAG ha treballat en 3 Grups OKR de treball: Conservació, Mobilitat i des d'aquest 2024, s'ha integrat també a Governança.
- Des del Grup de Conservació la principal tasca ha estat desenvolupar una matriu per millorar el procés d'acreditació de les bones pràctiques i millorar la difusió de bones pràctiques vinculades a ENPs.
- De de Mobilitat, les dues principals accions han estat desenvolupar el projecte de mobilitat intermodal i la plataforma d'ús públic, on s'ha integrat tot els sistema de reserva prèvia dels aparcaments i de la pràctica de descens de barrancs, ambdues accions integrades en el projecte Garrotxa *Soft and Smart county*.
- En el cas de Governança, s'ha començat a treballar el full de ruta per al procés de renovació de la CETS de l'Alta Garrotxa, amb una mirada multidisciplinar i integradora.

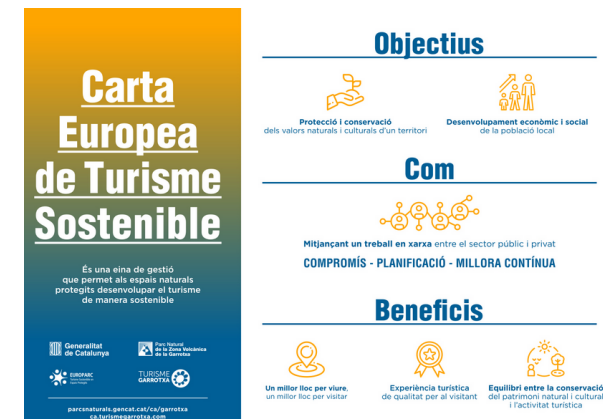

Foto: La CETS com a eina de gestió

Altres actuacions executades:

Prova pilot amb collars GPS per a una ramaderia sostenible

S'inicia una prova pilot amb 15 collars GPS per a ramats, amb l'objectiu d'avaluar-ne l'eficàcia en aquest entorn natural. Aquesta tecnologia podria facilitar la gestió del bestiar i contribuir a la conservació dels hàbitats sensibles. Els resultats de la prova ajudaran a valorar el seu ús per fomentar una ramaderia sostenible.

Projecte de paisatges agroforestals resilients a l'Alta Garrotxa

Es participa en el projecte "Paisatges agroforestals resilients", cofinançat pels Fons Europeus de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa del FEDER de Catalunya 2021-2027. La seva tasca se centra en la coordinació amb ramaders i propietaris de zones de pastura situades a la Vall de Camprodon, en àrees estratègiques per a la gestió d'incendis. Aquest projecte busca fomentar un paisatge més resilient, combinant la gestió sostenible del territori amb la conservació del patrimoni natural.

Contractació per a la redacció dels projectes executius dels Punts Estratègics de Gestió (PEG) de l'Alta Garrotxa

S'ha contractat la redacció dels projectes executius dels Punts Estratègics de Gestió (PEG), derivats del Pla d'Infraestructures Estratègiques de Prevenció d'Incendis Forestals de l'Alta Garrotxa, aprovat el 2022. Aquests projectes tenen com a objectiu establir actuacions de gestió forestal activa per reduir el risc d'incendis en zones de gran valor natural. Els treballs inclouen la definició de tractaments específics per a cada zona, amb l'elaboració de documents per a la seva licitació i la tramitació dels permisos necessaris per garantir la viabilitat de les actuacions a llarg termini.

Foto: crema prescrita realitzada per Bombers-GRAF

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

5. Ús públic i social

Durant el 2024 pràcticament la totalitat de les actuacions en l'àmbit d'ús públic s'han realitzat segons el previst inicialment. Tot i això, algunes de les actuacions incloses tenen continuïtat durant el 2025 i s'han especificat com actuacions "en curs" al quadre de seguiment. Val a dir que s'han afegit tot un seguit d'actuacions que inicialment no s'havien previst al programa d'actuacions i que s'han indicat al final de l'apartat.

Durant el 2024, s'han dut a terme múltiples accions per garantir una gestió adequada de l'ús públic a l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa, posant èmfasi en la regulació d'activitats, el manteniment d'infraestructures i la millora de l'atenció als visitants. El Servei d'Informació, actiu tant a Sadernes com a la Muga, ha continuat fent una tasca essencial d'acollida i sensibilització dels usuaris. A més, el Servei de Guardes Rurals ha reforçat el control i la supervisió de les activitats de lleure per garantir-ne un desenvolupament ordenat.

En l'àmbit de la regulació, s'ha aplicat el marc normatiu per a la pràctica de l'escalada i del descens de barrancs, aquest últim amb el suport d'una aplicació i una comissió de seguiment. Així mateix, s'ha continuat implementant la regulació de l'accés motoritzat a Sadernes i la Muga, amb l'objectiu de controlar l'afluència i protegir l'entorn.

Pel que fa a la infraestructura, s'ha realitzat la neteja i el marcatge d'itineraris i GRs, així com la seva adequació a la plataforma Wikiloc per millorar l'orientació dels usuaris. També s'ha fet el manteniment de la xarxa de senyalització i infraestructures de suport a l'ús públic. Paral·lelament, s'ha avançat en la redacció del projecte executiu de l'eix central de l'ENP, que definirà les línies estratègiques per a la gestió del principal corredor d'accés a l'espai.

Finalment, en el marc del projecte Garrotxa Soft and Smart County, s'està treballant per integrar noves eines digitals que permetin millorar la gestió de l'ús públic i l'experiència dels visitants, tot contribuint a un model de turisme sostenible i ordenat.

OBJECTIUS

- Participar en projectes transversals relacionats amb les activitats de lleure i l'ús públic dins de l'espai natural protegit (CETS).
- Aplicar regulacions i ordenar les principals activitats vinculades a ús públic per comptabilitzar els usos amb les activitats de lleure, amb especial atenció a la gestió de la sobre afluència en gorgs.
- Mantenir els equipaments i infraestructures de suport a l'ús públic en bon estat.
- Establir mecanismes de control de l'afluència en els sectors massificats.

Grau d'execució

Actuacions previstes al Programa d'actuacions 2024

Grau d'execució

Servei d'informació i sensibilització ambiental
 Tramitació urbanística per l'adequació d'infraestructures de lleure en sòl no urbanitzable i redacció del projecte executiu
 Senderisme. Neteja i marcatge d'itineraris i GRs
 Regulació de l'escalada
 Regulació del descens de barrancs
 Regulació de l'accés motoritzat a Sadernes i la Muga
 Adequació i manteniment d'infraestructures i entorns i Senyalització
 Serveis de Guardes Rurals i control accés
 Garrotxa Soft and Smart County

 En procés Executat No executat

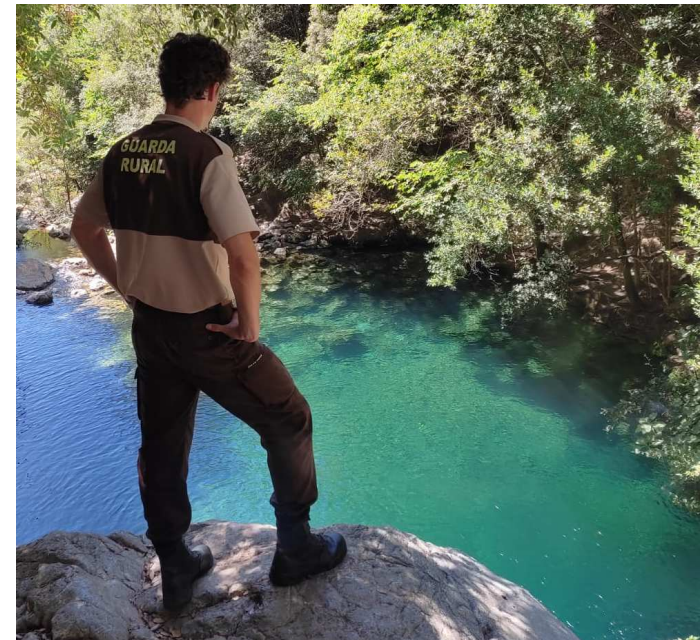

Foto: Servei de Guarderia Rural al Gorg Blau. FONT: GUARDNATUR

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

Servei d'informació i sensibilització ambiental

Consisteix en articular un servei d'informació i educació ambiental de l'ENP, especialment centrat en els punts més freqüentats i d'accés principal a l'Alta Garrotxa, per tal de sensibilitzar el públic general que visita l'espai.

Justificació:

- Necessitat de conscienciar el visitant sobre les activitats compatibles amb la preservació dels valors naturals i culturals de l'ENP.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic i informació a l'usuari. 3_Servei d'informació als usuaris.

>43.000 persones ateses

- De la mateixa manera que els darrers anys, hem disposat d'informadors a diferents indrets de l'espai. Les tasques principals han estat l'ordenació dels accessos, la sensibilització sobre els valors naturals de l'espai i les bones pràctiques al medi natural.
- **Sadernes:** Els informadors han atès més de 23.000 persones, d'un nombre estimat total d'uns 35.000 visitants que han fet ús de l'aparcament de Sadernes durant el servei.
- **Muga:** Els informadors han atès uns 20.000 visitants, donant informació clau per a la visita de l'espai i regulant l'accés als aparcaments habilitats.
- Enguany també s'ha comptat amb informadors a Beget, el Borró i Sant Llorenç de la Muga gràcies a l'encomana de TRAGSA.

*L'agost del 2024 s'inicia el contracte del servei d'informació, educació i voluntariat a l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa de la Generalitat de Catalunya.

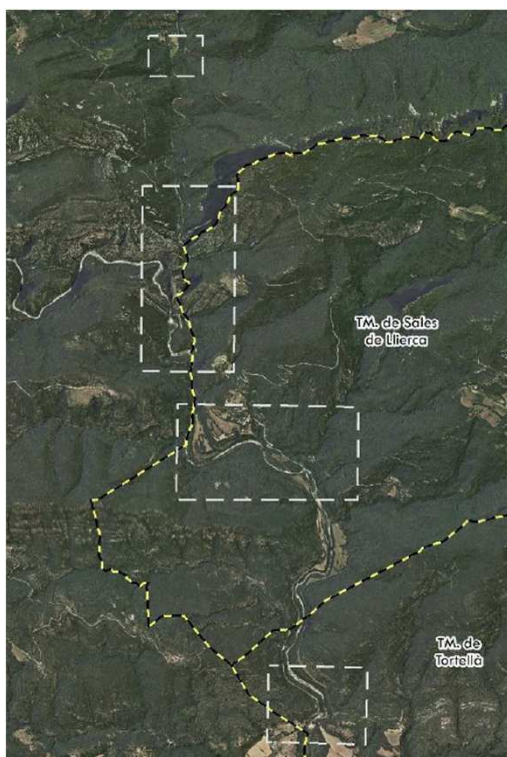
Foto: Servei d'informació de Sadernes

Tramitació urbanística per l'adequació d'infraestructures de lleure en sòl no urbanitzable

Consisteix en l'elaboració de la documentació necessària documentació per a la tramitació del Pla Especial Urbanístic Autònom de l'Eix central de l'ENP de l'Alta Garrotxa.

Justificació:

- Necessitat d'adequació d'infraestructures a la vall de Sant Aniol, un dels eixos més freqüentats de tot l'ENP.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, ordenació de l'ús públic. LA.04. Ordenació de l'ús públic, 5_Estudi i proposta de mesures d'ordenació i gestió, pels sectors més freqüentats de l'espai.
- Publicació de l'edicta d'aprovació del preu públic al Butlletí Oficial de la Província de Girona BOP Núm. 150 de 06 d'agost de 2021 de l'aprovació del preu públic de l'aparcament de Sadernes.

- S'ha estat treballant amb el CCG i amb els ajuntaments afectats perquè emetessin els informes corresponents conforme el planejament municipal.
- Després de les corresponents consultes, s'ha conclòs que l'aprovació inicial del projecte executiu l'ha de fer directament la comissió d'urbanisme.
- Prèviament a l'aprovació inicial, s'ha arribat a l'acord amb els ajuntaments afectats de celebrar una trobada amb els veïns i propietaris afectats per informar-los i crear sinèrgies en el marc del projecte.
- Posteriorment a la trobada, s'ha acordat que es farà arribar el projecte a la comissió d'urbanisme per a la seva aprovació inicial.

Foto: Plànol amb els principals sectors inclosos al Pla Especial Urbanístic Autònom.

Senderisme. Neteja i marcatge d'itineraris i GRs

Consisteix en la desbrossada i senyalització periòdica dels 6 itineraris de l'AG, dels itineraris vinculats a les parròquies i dels GR-1 i GR-11.

Justificació:

- Necessitat d'ordenació del senderisme a l'espai, com a principal activitat de lleure.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic, 2_Punts d'entrada i acollida de l'espai i infraestructures d'ús públic.

220

Km mantinguts

- Aquesta actuació s'articula a través d'un conveni de col·laboració amb el Consell Comarcal de la Garrotxa i es coordina conjuntament amb l'equip tècnic d'Itinerànnia. Des de 2019 s'ha establert un criteri de rotació amb una previsió de període de retorn de 2 anys.
- S'han efectuat actuacions de manteniment de camins dins la xarxa d'Itinerànnia, els itineraris del Consorci i senders de gran recorregut (GRs).
- Hem mantingut més de 220 km de senders distribuïts per l'espai en col·laboració amb Itinerànnia i que permeten descentralitzar les activitats de lleure dels punts més freqüentats

Foto: Marca de pintura groga de la xarxa de senders d'Itinerànnia i marques verda i taronja dels itineraris del Consorci de l'Alta Garrotxa al sector de Comanegra.

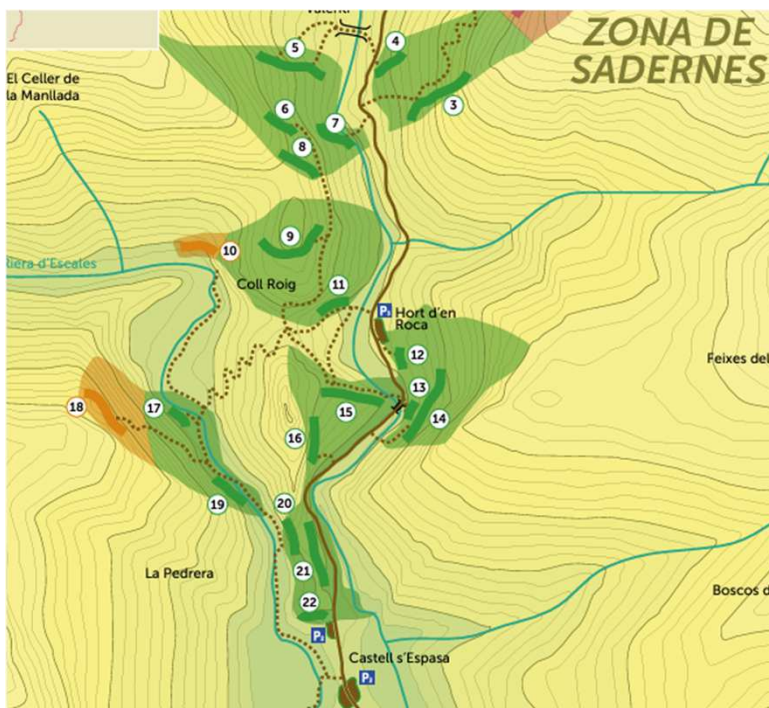
Regulació de l'escalada

Consisteix en coordinar els diferents agents implicats per tal de garantir la correcta aplicació de la regulació de l'escalada, segons les Normes del Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa.

Paral·lelament s'està participant en la Comissió d'escalada, fòrum per tractar els conflictes detectats amb els principals actors implicats en l'activitat.

Justificació:

- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa. Articles 47, 84 i 85 de les Normes.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic, 2_Infraestructures d'ús públic.
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

- Cal destacar l'impuls a la creació de la Comissió d'Escalada de l'Alta Garrotxa. Aquesta Comissió ha nascut amb la voluntat d'esdevenir un fòrum de trobada dels principals actors implicats en l'escalada arrel dels conflictes viscuts amb el desequipaments de sectors d'escalada no inclosos al PPAG.
- Hem coordinat el seguiment de la pràctica de l'escalada a tot l'espai juntament amb el Cos d'Agents Rurals (Grup de Suport de Muntanya) i diferents serveis de la Generalitat (Servei de Fauna i Flora DTER, Servei de Planificació DTER, Servei d'Espais Naturals Protegits), la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural i la
- Secció de Biodiversitat i Medi Natural dels Serveis Territorials a Girona DTER. Aquest seguiment s'ha fet en base al 'Seguiment de les aus rupícoles a l'Alta Garrotxa, 2022'.
- També es va senyalitzar el sector de Gitarriu per ampliar el calendari de regulació, a instància de la Generalitat, degut a la presència d'un niu d'una espècie amenaçada.

Foto: Sectors d'escalada de la zona de Sadernes on l'escalada és permesa (escalada lliure o condicionada segons el sector segons la regulació vigent del Pla de Protecció)

Regulació del descens de barrancs

Consisteix en l'aplicació de la regulació del descens de barrancs a través d'una plataforma-web que facilita la gestió de les autoritzacions de la pràctica en els barrancs de l'ENP.

Justificació:

- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, Article nº47 de les normes.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic, 2_Infraestructures d'ús públic.
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

5.913 barranquistes autoritzats

- Hem emès un total de 505 autoritzacions per a la realització del descens de barrancs, que ascendeixen a un total de 5.913 barranquistes autoritzats a l'espai.
- Destaquen pel seu nombre les autoritzacions emeses per fer el descens dels dos barrancs de Sant Aniol (les Canals i Comelles) i el trèkking aquàtic a la Muga. La majoria d'autoritzacions emeses es corresponen amb grups guiats per empreses de lleure.
- Destaca el seguiment acurat per part del Servei d'Informació (principalment a la Muga, però també a Sadernes) dels participants d'aquesta activitat de lleure i la detecció de desviacions en la seva pràctica pel que fa a la seva regulació (límits en el nombre de participants i no formalitzar la Comunicació requerida), necessari per implementar mesures de control.
- Enguany s'han implementat millores en l'adaptació i automatització del procés d'autorització de l'activitat. Entre altres avantatges, es millorarà el temps de resposta de les autoritzacions.

Foto: Descens de barrancs a la riera de Sant Aniol

Regulació de l'accés motoritzat

Consisteix en l'aplicació de la regulació de l'accés motoritzat a la zona de Sadernes i la gestió de les autoritzacions de pas, segons competència delegada per part del mateix DTER.

En el cas de la Muga, i de la mateixa manera que els darrers anys, s'ha donat suport a la regulació a través del Servei d'Informació.

Justificació:

- Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural a la RNP de la Muga.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, regulació de l'accés motoritzat al Camí de Sant Aniol (Sadernes-la Muntada). LA.04. Ordenació de l'ús públic, 2_Infraestructures d'ús públic.
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

- Durant el 2024, i de la mateixa manera que els darrers anys, el període de regulació d'accés motoritzat a la pista de Sadernes a la Muntada ha estat vigent de l'1 de març al 15 de desembre.
- S'han emès les pertinents autoritzacions als respectius Ajuntaments, veïns de la Vall de Sant Aniol i entitats que desenvolupen serveis al sector. De manera complementària s'ha permès el pas als clients dels establiments rurals i restaurants de la zona.
- En el cas de la RNP de la Muga-Albanyà, existeixen dues regulacions. Per una banda hi ha la regulació de l'accés al Pont de Sant Antoni, realitzada per part de l'Ajuntament de Sant Llorenç. Per l'altra, la regulació ubicada a un dels principals accessos a l'ENP, ubicada abans d'arribar al sector de la Molina, al terme d'Albanyà. Els nostres serveis d'informació donen suport per garantir-ne el compliment i suport en l'estacionament.
- Cal destacar que durant l'estiu del 2024 s'ha continuat regulant l'accés motoritzat a la pista que uneix Albanyà amb Sales de Llierca segons preveu el Pla de protecció en el seu epígraf 22.3 i que preveu que "Els ajuntaments i els departaments de la Generalitat competents també poden establir limitacions temporals d'accés per les vies públiques en cas de risc elevat d'incendi forestal, per tasques d'extinció o per altres raons de seguretat de béns i persones."

Foto: Plantilla de l'autorització de pas de Sadernes del 2024

Adequació i manteniment d'infraestructures, entorns i senyalització

Consisteix en la restitució d'elements deteriorats i vandalitzats a diferents indrets de l'espai per tal d'ordenar els accessos i garantir la correcta ordenació de les diferents activitats de lleure.

Justificació:

- Necessitat d'ordenació i adequació de les infraestructures de suport a l'ordenació i la regulació de les activitats de lleure.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic, 2_Punts d'entrada i acollida de l'espai i infraestructures d'ús públic.

-
- Aquesta actuació ha consistit en la revisió de les infraestructures a través de les inspeccions realitzades per l'àrea tècnica del Consorci, les notificacions dels serveis d'informació i guarderia rural, els avisos de veïns del sector, etc.
 - Aquestes incidències tenen lloc especialment en les èpoques de més afluència, que és quan més accidents i actes de vandalisme tenen lloc a l'espai
 - S'ha comptat amb l'empresa terra Aspra i la brigada mòbil de XN2000 de Forestal Catalana per tal de resoldre aquestes incidències.
 - S'ha col·laborat amb els Ajuntaments de Tortellà, Montagut, Albanyà i Sant Llorenç de la Muga en la gestió de les brigades ambientals del projecte RIUNATUR, impulsat per la Diputació de Girona, per millorar i conservar els espais naturals del territori.

Foto: Neteja de pintades al camí de Sant Aniol

Serveis de Guardes Rurals i control accés

Consisteix en l'articulació d'un servei complementari al Servei d'Informació per al control dels accessos i activitats no compatibles dins de l'ENP (especialment vinculat a les activitats de lleure en els punts més massificats)

Justificació:

- Activitats incompatibles als principals punts de sobrefreqüentació (accessos descontrolats, focs, esbarjo, acampada, acumulació deixalles).
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.07. Vigilància de l'espai, 2_Actuacions de control i vigilància.
- Marc d'acció prioritària (MAP) de la xarxa Natura 2000 a Catalunya

- Hem disposat de Servei de Guardes al sector de la riera de Sant Aniol i de la Reserva Natural Parcial de la Muga. Complementàriament hem realitzat serveis a Gitzarriu i al sector del Borró per tal de vetllar pel compliment del Pla de protecció, especialment pel que fa a les activitats de lleure i l'ús públic.
- La presència de Guardes Rurals titulats i uniformats ha tingut un efecte dissuasiu davant actituds incíviques als sectors on ha sigut desplegat:
 - ✓ Sadernes:
922 vehicles redirigits un cop els aparcaments estaven plens
10 pernoctacions denunciades
Multitud d'avisos per pícnic, bany a la presa del Gomarell, música a alt volum i gossos deslligats
 - ✓ Muga:
1 pernoctació denunciada
Multitud d'avisos per pícnic, gossos deslligats i música a alt volum

Foto: Servei de Guardes Rurals a la Muga

Altres actuacions executades:

Actuacions de brigades

El Consorci ha contractat el servei de manteniment de xarxa viària, d'infraestructures d'ús públic i recollida de deixalles a l'Alta Garrotxa, i paral·lelament s'ha comptat amb la brigada mòbil de Xarxa Natural 2000 de Forestal Catalana. Mitjançant aquestes dos brigades s'han realitzat actuacions de manteniment a l'Espai Natural Protegit. També s'ha comptat amb dues brigades de suport per a la recollida de deixalles a les èpoques de major afluència tan a la zona de la Muga com al sector de Sadernes-Sant Aniol de la mà del projecte Riunatur de la diputació de Girona.

Foto: Detall del web de l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa

Perfil de Wikiloc

En el marc del Projecte CAMINAT, el Consorci de l'Alta Garrotxa, amb el suport de la Direcció General de Polítiques Ambientals, ha publicat 10 itineraris oficials a la plataforma Wikiloc. Aquesta iniciativa facilita l'accés a rutes senyalitzades amb informació detallada, tracks GPS i material complementari, promovent un ús respectuós i conscient de l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa. Els itineraris també estan disponibles al web del Consorci, reforçant l'objectiu de divulgar i preservar aquest entorn natural únic.

Adaptació itineraris Muga a Itinerànnia

S'han col·locat banderoles indicatives per millorar la senyalització dels itineraris. A més, s'han incorporat els recorreguts d'Albanyà i de Sant Llorenç de la Muga a la xarxa de camins d'Itinerànnia, facilitant així l'orientació i la connexió amb altres rutes del territori. Aquesta iniciativa contribueix a potenciar el senderisme i la descoberta de l'entorn natural de la zona.

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

Altres actuacions executades:

Contracte menor senyalització diversa

Durant el 2024 s'ha contractat la fabricació de senyalització diversa i que es necessitava amb urgència. Aquesta senyalització ha inclòs senyalització relacionada amb l'ús públic, en concret s'hi ha inclòs continguts de normativa i bones pràctiques, regulacions d'activitats i informació genèrica.

Foto: Nova senyalització fabricada el 2024. Font: Gravemp

Licitació senyalització de la Generalitat

S'ha estat treballant en la definició i establiment de les mesures i característiques dels cartells necessaris per a l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa. Aquest procés garantirà que la senyalització s'ajusti als requisits tècnics i normatius establerts. L'objectiu és incloure aquests elements dins la licitació de la Generalitat destinada a millorar la informació i orientació a l'entorn natural.

Ordenació accessos Lliurona

A petició de la propietat, s'ha renovat la senyalització als accessos de Lliurona per tal d'evitar actituds incíviques d'alguns visitants del sector. En concret, s'havien reportat episodis de vulneració de la propietat privada, circulació de vehicles camp a través, focs d'esbarjo, etc.

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

6. Educació i voluntariat ambiental

Aquest àmbit del Programa d'Actuacions s'ha pogut executar gairebé en la seva totalitat, duent a terme les principals tasques de comunicació previstes i encetant de forma activa les accions per fomentar un marc d'educació ambiental propi de l'ENP. Tot i això, algunes de les actuacions incloses tenen continuïtat durant el 2025 i s'han especificat com actuacions "en curs" al quadre de seguiment. Val a dir que s'han afegit tot un seguit d'actuacions que inicialment no s'havien previst al programa d'actuacions i que s'han indicat al final de l'apartat.

Cal destacar en aquest àmbit el desplegament de les accions del Pla Estratègic d'Educació Ambiental i Voluntariat de l'Espai (aprobat formalment aquest 2023), i la redacció del projecte sòcio-educatiu per l'ENP de l'Alta Garrotxa, inclòs com una de les accions de l'esmentat pla.

En aquesta línia, també cal destacar el treball realitzat dins la Taula de Voluntariat Ambiental del Pirineu Oriental com a espai permanent de coordinació entre les entitats que organitzen activitats de voluntariat als espais naturals d'interès de la Garrotxa i del Ripollès: Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser, Consorci per a la protecció i la gestió dels Espais d'Interès Natural de l'Alta Garrotxa i Consorci per a la protecció i la gestió dels Espais d'Interès Natural del Ripollès. D'aquesta manera, es pretén aprofitar de manera conjunta les oportunitats que ofereix el voluntariat ambiental als espais naturals.

Finalment, s'està avançant en l'adequació de la Rectoria de Sadernes com a Centre d'Acollida i Interpretació de l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa. S'han elaborat la meitat dels materials del projecte expositiu inclosos a l'ajut de la DdGi.

OBJECTIUS

- Formar i sensibilitzar la població incrementant la valoració i estima social de l'ENP
- Comunicar i difondre els valors de l'enp, contribuint a l'educació ambiental de la societat

Grau d'execució

Actuacions previstes al Programa d'actuacions 2024

	Grau d'execució
Pàgina web, xarxes socials i butlletí@	✓
Edició i elaboració de material interpretatiu de l'ENP	✓
Projecte socio-educatiu de l'Alta Garrotxa	⌚
Programa estratègic d'educació i voluntariat de l'ENP	⌚
Adequació centre interpretació ENP Alta Garrotxa	⌚

Foto: l'educació ambiental com a eina imprescindible per als visitants de l'espai (audiovisual de l'Alta Garrotxa 2023)

⌚ En procés ✓ Executat ✗ No executat

Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa

Pàgina web, xarxes socials i butlletí@

Consisteix en realitzar les tasques habituals associades a mantenir la web actualitzada, atendre les demandes dels usuaris a través del formulari web o correu-e, mantenir les xarxes socials i enviar el butlletí@ periòdicament.

Justificació:

- Aquests canals són els principals mitjans de comunicació controlada de l'ENP de l'Alta Garrotxa.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic i informació a l'usuari. 3_Servei d'informació als usuaris.

Com a resum, les principals dades dels diferents canals de comunicació del Consorci han comportat:

- Enviament de 6 butlletins
- Publicació de 36 notícies a la web
- 114 publicacions a xarxes socials
- 2.200 seguidors (Instagram i Facebook)
- Uns 33.000 usuaris a la web, molt concentrats al període juny-setembre

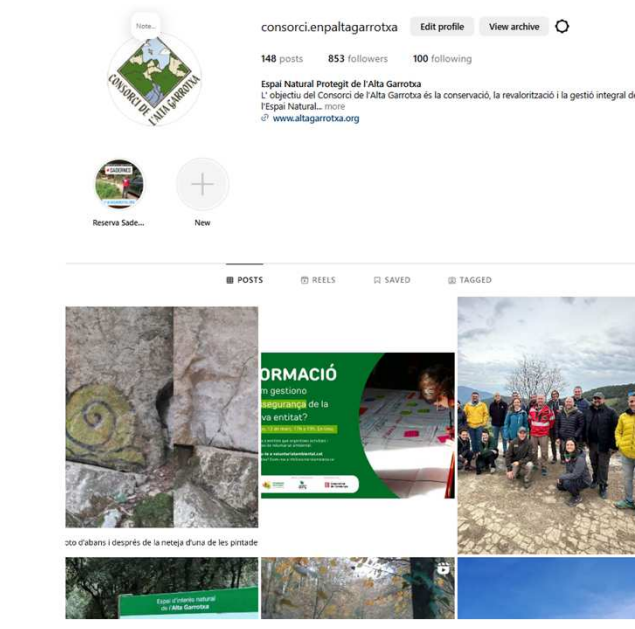

Foto: Perfil d'Instagram del Consorci

Edició i elaboració de material interpretatiu de l'ENP

Consisteix en editar i distribuir els tríptics d'itineraris, normatives, etc, així com altres tipologies de publicacions per tal d'informar sobre els valors naturals de l'espai, les ordenacions i fomentar les bones pràctiques per part de l'usuari del mateix.

De la mateixa manera, i segons les necessitats detectades, es preveu també iniciar la traducció de determinats materials a altres idiomes.

Justificació:

- Aquests canals són els principals mitjans de comunicació controlada de l'ENP de l'Alta Garrotxa.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic i informació a l'usuari. 3_Servei d'informació als usuaris.

- Durant el 2024, dins el marc de la Estratègia de Geoconservació de l'Alta Garrotxa, s'han editat diversos productes divulgatius, inclosos en el seu pla d'actuacions.

- En concret, s'han elaborat 3 guies amb plànols temàtics per a la sensibilització i divulgació de la geodiversitat de l'Alta Garrotxa:

- Guia El Carst de l'Alta Garrotxa
- Guia El plegament alpi de l'Alta Garrotxa
- Guia Les roques de l'Alta Garrotxa

Foto: Guia El carst

Projecte sòcio-educatiu

La redacció del projecte socioeducatiu és una de les accions emmarcades dins el Pla estratègic d'educació i voluntariat ambiental de l'ENP de l'Alta Garrotxa aprovat el 2023.

L'elaboració del document s'ha realitzat a través d'un procés participatiu per poder tenir en compte les realitats i necessitats del territori, amb l'objectiu que el document marqui les pautes, des d'un punt de vista social i educatiu, de l'educació i el voluntariat ambiental que es vol treballar a l'Espai Natural Protegit.

Justificació:

- Pla estratègic d'educació i voluntariat ambiental de la xarxa d'espais naturals protegits de Catalunya 2030

- S'ha realitzat una sessió participativa amb la participació de 17 entitats.
- El document final descriu 11 actuacions organitzades en 4 blocs temàtics; el programa formatiu de l'ENPAG, la proposta pedagògica per a l'educació formal, dos programes d'activitats per a entitats i públic general a on s'hi inclou el programa d'actuacions de voluntariat, a més d'una oferta d'activitats per a entitats d'educació en el lleure i el programa del servei d'informació que inclou protocols d'acollida i d'informació
- Es preveu l'aprovació del document final abans de l'estiu del 2025.
- Aquest és el document de referència a l'hora de dissenyar i programar accions educatives i de voluntariat dins l'ENPAG.

Foto: Activitat educativa a la vall de Sant Aniol. Font: TOSCA

Programa estratègic d'educació i voluntariat de l'ENP

Desplegament del Pla estratègic d'educació i voluntariat ambiental aprovat el 2023. Seguint el cronograma aprovat del Pla, s'han desenvolupat les accions 1, 2, 4, 8, 11 i 12 i en alguns casos s'han definit els continguts i la planificació de la resta d'accions a través del projecte socioeducatiu.

Justificació:

- Pla estratègic d'educació i voluntariat ambiental de la xarxa d'espais naturals protegits de Catalunya 2030

- S'ha finalitzat la redacció del Projecte socioeducatiu de l'ENP de l'Alta Garrotxa, a través d'un procés participatiu dels agents educatius.
- S'han realitzat la formació de la Taula de formació de la Carta Europea de Turisme Sostenible conjuntament amb el PNZVG, Turisme Garrotxa i la FES.
- S'ha començat la creació de recursos didàctics per a l'educació formal juntament amb les escoles del ZER del Llierca i l'escola de Lliurona,
- S'ha treballat en la redefinició dels continguts mínims a transmetre pels serveis d'informació i educació ambiental de l'ENP en base al projecte socioeducatiu i inici de la homogeneïtzació de protocols amb el servei d'educació ambiental.

Foto: Activitat educativa a l'Alta Garrotxa. Font: TOSCA

Adequació centre interpretació ENP Alta Garrotxa

Inici de l'adequació de la rectoria de Sadernes com a centre d'acollida al visitant de l'ENPAG. Després de la redacció del projecte executiu de l'adequació de la rectoria durant el 2023 s'ha iniciat l'adequació i instal·lació de diferents elements a la sala principal del centre d'acollida del visitant que serà alhora un espai interpretatiu de l'ENPAG. L'adequació s'anirà realitzant de forma gradual. Durant el 2024, s'ha treballat en l'espai principal a on hi ha el taulell informatiu i diferents plafons i cortines que situen l'ENP i expliquen les principals característiques geològiques de l'Alta Garrotxa.

Justificació:

- Necessitat de conscienciar el visitant sobre les activitats compatibles amb la preservació dels valors naturals i culturals de l'ENP.
- Pla de protecció del medi natural i del paisatge de l'Alta Garrotxa, LA.04. Ordenació de l'ús públic i informació a l'usuari. 3_Servei d'informació als usuaris.

- S'han proveït una sèrie de plafons explicatius i interactius on s'expliquen diferents continguts partint del projecte executiu d'acollida de la Rectoria.
- Els principals elements subministrats corresponen amb la primera sala: què és una garrotxa, crestes, cingleres i plegaments, el carst i les seves formes i hidrogeomorfologia.
- Complementàriament s'ha proveït un material que anirà instal·lat a la terrassa i vinculat a les bones pràctiques alhora de visitar l'espai amb els impactes positius que es generen.
- Es preveu la definició dels continguts i el subministrament i instal·lació definitiva a la tardor de 2025.

Foto: Representació del futur espai de benvinguda del Centre d'interpretació de Sadernes. FONT: SIMBÒLIC

Altres actuacions executades:

Participació a la Taula de Voluntariat Ambiental dels Pirineus Orientals

La Taula està formada per 4 espais naturals protegits i un total de 17 entitats del territori. Ens hem reunit periòdicament per dinamitzar el voluntariat a l'espai i des de l'Alta Garrotxa s'han realitzat accions amb Creu Roja i els Amics de Sant Aniol.

Activitat 'Cuidem la riera de Sant Aniol'

Durant el 2024 s'han fet dues activitats de voluntariat coordinades amb Creu Roja Garrotxa per tal de fer neteges a la riera de Sant Aniol. A part de l'activitat de neteja, s'ha aprofitat per conscienciar als participants sobre les principals amenaces de l'espai i temes d'ús públic.

Cadira Joëlette

S'ha participat en l'organització d'una jornada formativa sobre l'ús de la cadira Joëlette, conjuntament amb el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i la Creu Roja Garrotxa. L'activitat, celebrada al volcà Croscat, ha permès aprofundir en les característiques tècniques i el maneig d'aquest recurs per a la mobilitat en entorns naturals. Així mateix, el Consorci valorarà, en un futur, la possibilitat d'habilitar, en la mesura del possible, algun itinerari accessible per a Joëlette a l'Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa.

Traducció itineraris

Durant el 2024 s'han traduït a l'anglès, francès i castellà els 3 itineraris amb un nombre més elevat d'usuaris per a que puguin estar disponibles per al major nombre de visitants possibles. Aquests itineraris són el de Sant Aniol, Albanyà i Sant Llorenç de la Muga.

Formacions, actes i jornades

Hem participat com a professorat en el Curs de Bon Coneixedor de la Garrotxa i el Curs sobre Conservació i Gestió del Territori de la Garrotxa, on tractem de forma integral la gestió que es fa de tot l'Espai Natural Protegit.

Foto: Cartell de l'activitat de voluntariat 'Cuidem la riera de Sant Aniol', organitzada per Creu Roja amb el suport del Consorci

7. Pressupost

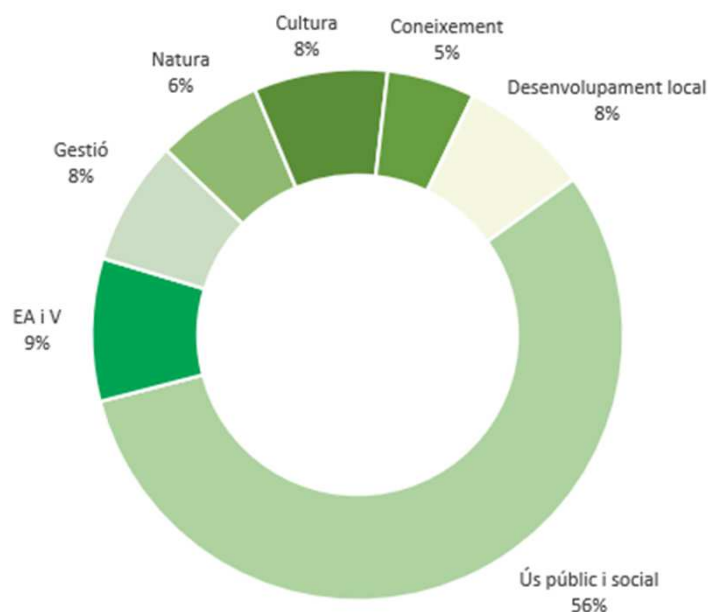
El pressupost executat del programa d'actuacions ha estat de 536.177,27€.

Tal i com es detalla al gràfic, el Consorci ha executat accions dels següents sis àmbits:

- Natura
- Cultura
- Coneixement
- Desenvolupament local
- Ús públic i social
- Educació ambiental i voluntariat

També s'ha inclòs el percentatge de pressupost dedicat a la gestió de l'ens.

En aquest sentit, destacar que la despesa executada inclou el finançament extern de dos subvencions de la Diputació de Girona (Subvencions per al desenvolupament d'actuacions de conservació del patrimoni natural per a consorcis gestors d'espais d'interès natural i Subvenció exclosa de concurrència a la Diputació de Girona per a la rehabilitació de la Rectoria de Sant Aniol d'Aguja)

536.177,27€
executats

**Espai Natural Protegit
de l'Alta Garrotxa**

Crèdits

Editor: Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica de la Generalitat de Catalunya. Primera edició.

Textos: Àrea Tècnica del Consorci de l'Alta Garrotxa.

Fotografies: ©Oscar Rodbag on no s'especifica i de cadascun/a de les seves autores i autors quan es detalla al peu de foto

Disseny: Ocre Disseny

Data d'edició:

març de 2025

Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa

Consorti de l'Alta
Garrotxa

Rectoria de Sadernes s/n
Tel. 972 28 78 82

consorci@altagarrotxa.org
www.altagarrotxa.org

@consorci.enpaltagarrotxa